

Esperantsko blago

Aldonita de Antun Ā imuniĀĉ
14/07/2009

REPRESITA ARTIKOLO

ZEL-ano, veljaĉa 1989., stranica 34

Kakva Āĉe biti sudbina esperantske knjiĉnice M. Gjivoja koju je Āĉelio darovati NSB-u u Zagrebu?

U svijetu veĉ postoji oko 50 aktivnih esperantskih knjiĉnica, privatnih i javnih, koje u svora fondu imaju viĀje od 2000 svezaka esperantske izvorne i prijevodne literature. MeĀu najuredenije, u struĀnom pogledu, ubrajaju se esperantske knjiĉnice u Lublinu (Poljska), u Chaux-de-Fonds (Svicarska), u Kortrijk (Belgija), u BeĀu, Rotterdamu i BudimpeĀti. Te podatke preuzeli smo iz ĀĉPriruĀnika o esperantskim knjiĉnicama i muzejimaĀ Marinka Gjivoja, poznatog zagrebaĀkog esperantista i publicista, koji je i sam stvorio jednu od najveĀih privatnih esperantskih knjiĉnica u svijetu.

Medutim, sudbina te bogate Gjivojeve esperantske knjiĉnice baĀtine veĉ gotovo sedam godina je neizvjesna Naime, Gjivojeva Āĉelja bila je da skupljeno esperantsko knjiĉniĀko blago poslije njegove smrti pripadne Nacionalnoj i sveuĀiliĀnoj biblioteci u Zagrebu, naravno pod nekim osnovnim uvjetima. Gjivoje je umro 1982. godine, a njegova Āĉelja za donacijom nije do dana danaĀnjega ispunjena. Zasto?

NSB u Zagrebu nije mogao ispuniti jedini uvjet donatora. ispravan i logiĀan, a to je da se postojeĉi esperantski knjiĉni i Āasopisni fond preuzme u cijelosti, kao specifiĀna, samostalna zbirka, da dobije svoj Āĉivotni prostor, i da se struĀno priredi i osposobi za javno koriĀjenje. Poznavajuĉi neprilike u kojima se veĉ desetljeĉima nalazi Nacionalna i sveuĀiliĀna knjiĉna nemoguĉnost ispunjavanja tog elementarnog uvjeta moĀe se razumjeti.

Malo je teĀe prihvatiti realnu procjenu da Āĉe vjerojatno joĀj trebati proĀi barem pet godina da hrvatska kulturna javnost bude u prilici koristiti se esperantskom beletristiĀkom i struĀnom literaturom. To nadalje znaĀi da Āĉe viĀje od 3000 vrijednih monografskih publikacija iz cijeloga svijeta, u posljednjih sto godina, i oko 400 kompletiranih naslova isto tako meĀunarodne periodike, po svojoj prilici, biti i dalje upakirano u kartonske kutije i nedostupno za javnost.

Po naĀem veĉ tradicionalnom obiĀaju nitko ni u ovom sluĀaju nije kriv - ni izvrĀitelji donacije, obitelj Gjivoje, a niti Nacionalna i sveuĀiliĀna biblioteka.

- Nama je vrlo Āĉao Āito se tom bogatom ostavĀtinom nitko ne moĀe koristiti - kaĀe Ā tefanija Gjivoje, supruga pokojnog Marinka. - Ali, tko bi pametan dopustio da se ta riznica informacija naĀe tamo u nekom mraĀnom i vlaĉnom podrumu.

RjeĀavanje toga problema ne smije trajati godinama. Vjerujemo, naime, da bi i sami esperantisti Hrvatske, pojedinci i Savez za esperanto Hrvatske, i finansijski podrĀali projekt otvaranja knjiĉnice Ā»GjivojeĀ«, u sklopu Nacionalne i sveuĀiliĀne biblioteke, kad bi dobili odreĀenu garanciju za to.

Ā Ā Ā

Izvor: "Vjesnik", rubrika Kultura, utorak 13. prosinca 1988.